

MILOSLAV TROUP

narozen 1917 v Hořovicích

Vystudoval grafickou školu v Praze, Vysokou školu uměleckoprůmyslovou (u prof. J. Bendy) v Praze. Dále studoval v Paříži u profesorů Brianchona a Desnoyera.

VÝSTAVY

- 1957 Praha, Hořovice, Karlovy Vary
1958 Praha, Brno
1960 Prachatice
1963 Aš
1964 Gottwaldov
1964 Strakonice
1972 Roudnice
1975 Beroun
1977 Praha, galerie Albatros

Dále vystavoval ve Francii — Paříž, Nice, v NSR — Rosenheim. Na společných výstavách vystavoval v Portugalsku, Belgii a Finsku.

Z KNIH, KTERÉ ILUSTROVAL

- H. Quiroga: Pohádky z pralesa SNDK, 1960
W. Hauff: Chladné srdce SNDK, 1963
J. Noha: Duhové barvy SNDK, 1963
Zd. Vavřík: Dobrodružství Marca Pola SNDK, 1963
V. Hulpach: Co vyprávěl kalumet Artia, 1967
SNDK, 1967
SNDK, 1967
J. Marek: Nejkrásnější zahrada SNDK, 1967
V. Hulpach, E. Frynta, V. Cíbula: Meč a píseň Artia, 1970
J. Sekera: Palmy tam nerostou Albatros, 1972
V. Halupach: Šahrazádiny noci Svoboda, 1972
J. Hilčer: Bílý čáp Albatros, 1973
J. K. Tyl: Jiříkovo vidění Albatros, 1973
O statečném Rámovi a jeho věrné Sítě Albatros, 1975
M. Hozlbachová: Děti tropického slunce Albatros, 1978

MILOSLAV TROUP

ILUSTRACE

Rodný dům
Václava Šolce

Sobotka květen 1979

35. výstava ilustrací a grafiky v rodném domě Václava Šolce v Sobotce. Sezóna 1979. Pořadatelé: Okresní galerie v Jičíně, Osvětová beseda v Sobotce, Spolek sběratelů a přátel ex libris, kolektivní člen České společnosti pro estetiku při ČSAV v Praze, Albatros, nakladatelství pro děti a mládež. — Vytiskl MÍR, novin. závody, závod 3, Opletalova 3, Praha 1.

ILUSTRACE MILOSLAVA TROUPA se vymykají běžné představě, kterou to slovo vyvolává. Jsou víc malbou než kresbou. To vysvětluje, proč nejdříve zasáhnou pestrou barevností, abychom při pozornějším pohledu shledali, že ta mozaika je kladena po zákonu a řádu příběhu, který provází. Jindy sledujeme kresbu, tu pastelově jemnou, tu povahy zřetelné sítě, která přímo volá po vyplnění barvami uhrančivých valérů, charakteristických právě pro jeho paletu. Anebo můžeme obdivovat vynálezavost, s níž komponuje jednotlivé ilustrace do bohatého vzorku brokátu či do monotoní struktury plátna, s nimiž počítá jako s výtvarným prvkem. Kdo přehlédne knížky, které Miloslav Troup ilustroval zjistí, že jeho výtvarná práce je jistotná, klidná, vyrovnaná. Vyjadřuje-li drama, pak je to drama příběhu, vyzařuje-li z ní radost nebo vzrušení, vyrůstají ze slov vyprávění. Malíř především naplňuje povahu slova, ať je to slovo-mýtus, ať slovo pohádkové, slovo vyjadřující bohatost života, nebo slovo dějinné. Anebo slovo, proměněné v poezii.

Ale to jsme stále jen přede dveřmi díla Miloslava Troupa, to jsme stále jen odkazování nanejvýše k jeho osobitému malířskému rukopisu. Víc neprozrazuje. Kdež však jsou stopy jeho zápasu s andělem?

Připomínám starou legendu, vyprávějící o tomto zápasu, protože je dodnes symbolem chvil, kdy člověk sbírá síly, aby se nejen vyrovnal s novou skutečností, ale aby si ji i podmanil podle své představy. A dílem aby dosvědčil nejen tíhu toho

zápasu, ale i to, že z něho vyšel posílen. V povaze Miloslava Troupa však je, že o těchto svých zápasech nemluví, že ani stínem o nich — alespoň v ilustracích — nevydává svědectví. Nemůže být pochyb, že je na ně dobře připraven: Léta sloužil užitému umění a z té služby si odnesl znalost materiálů a cit pro jejich malířské využití. Roky pobytu v Paříži mu zanechaly na paletě charakteristické spektrum barev. A schopnost zastavit se ve shonu každodennosti a rozjímat o životě z pohledu bytostně základního proměňuje mu zkušenosti v aktivní výtvarnou činnorodost. Ale to, co prozívá a zakouší nad každou novou knihou, nad každým novým ilustráorským úkolem, ukládá se do ticha, které obklopuje jeho pracovní stůl. Ilustrace, které vytvořil a vytváří nám proto prozrazují jen to, že malování je mu prací i potěšením. Prací, která se nevystavuje na odiv, leč svými plody. Taková práce má šat pokory, z jejíž nenápadnosti vzcházejí i nejlepší dary krásy. U vědomí této povahy své práce, proměňuje se Miloslavu Troupovi v potěšení.

A tak když usedá k dílu, přimíchává toto potěšení k barvám, namáčí do něho své křídy či tužku, aby z ilustrací, které najdou čtenáři v knize, zasvítily jako pestrá paleta, jako kouzelná hra barev pro jejich radost, ale také proto, aby posílilo jejich smysl pro krásu, která je životu nenahraditelnou krůpějí vody živé.

FRANTIŠEK HRUBÍN RONDEL NA BARVY MILOSLAVA TROUPA

*Sílu má jeho barva nahá
unéstí bouři, lásku, zmar,
ne stínem jen, ne měkce vláhá
vyrazí k světlu z černých čar.*

*Jak lidské srdce, v něž se spár
života zaří, všechno zmáhá
a sílu má ta barva nahá
unéstí bouři, lásku, zmar.*

*Jak družička, jež nezaváhá
a přejde živá stínem már,
jak vážka, kterou drtí žár,
a přece lesky tvrdě zmáhá,
má sílu jeho barva nahá
unéstí bouři, lásku, zmar.*

